

Geachte leden van de commissie OCW,

Op 22 november staat de *Monitor Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen 2019-2020* op de agenda van het wetgevingsoverleg OCW-begroting, onderdeel cultuur. Via deze brief vragen wij uw aandacht voor de kwetsbare positie van openbare bibliotheken en informeren wij u over wat er nodig is voor het behoud en versterken van fysieke en digitale bibliotheekvoorzieningen. De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) is trots op het Bibliotheekconvenant 2020-2023 dat we als bibliotheeksector met landelijke, provinciale en lokale overheden op 8 oktober 2020 hebben afgesloten. In de [netwerkagenda 2021-2023](#) is uitgewerkt hoe we de ambities uit het convenant gaan realiseren. Hierbij staan drie maatschappelijke opgaven centraal:

- (1) *het voorkomen van laaggeletterdheid en het vergroten van het leesplezier,*
- (2) *participatie in de informatiesamenleving en*
- (3) *het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.*

Bibliotheken willen en kunnen hun verantwoordelijkheid nemen, maar adequate financiële middelen zijn hiervoor een randvoorwaarde.

Structureel €95 miljoen voor bibliotheken

In de periode 2010-2019 is het subsidiebedrag per bibliotheek gemiddeld met 15% gedaald. Wanneer we dit indexeren is deze daling zelfs 30%. Bibliotheken ervaren jaarlijks onzekerheid over de toekenning van gemeentelijke subsidie, hetgeen wordt versterkt door structurele begrotingstekorten bij gemeenten. De Raad voor Cultuur constateert dat dit ertoe heeft geleid dat niet iedere Nederlander toegang heeft tot een bibliotheek in de buurt. Sterker nog, de Raad verwacht dat het aantal bibliotheken de komende jaren blijft afnemen als er nu niet wordt ingegrepen. Daarom [adviseert](#) de Raad om structureel €95,- miljoen voor bibliotheken beschikbaar te stellen. Hiermee kan ook de landelijke online infrastructuur voor bibliotheken worden verbeterd.

Wij roepen het nieuwe kabinet op het advies te omarmen en vragen u hiervoor om steun.

Investeer in online Bibliotheek

De coronacrisis heeft geleid tot een exponentiele stijging van het gebruik van de digitale openbare bibliotheek. In totaal werden er in 2020 5,6 miljoen e-books uitgeleend en 2,6 miljoen luisterboeken uitgeleend, tegen respectievelijk 3,9 miljoen en 1,78 miljoen in 2019. Dit is een stijging van 44%, een onvoorzien succes met onvoorziene financiële gevolgen. Om deze groei in de toekomst te kunnen borgen zijn extra financiële middelen nodig. Ook de minister noemt de financiële gevolgen van deze stijging terecht een punt van aandacht voor de lange termijn.

We verzoeken u om de minister te vragen om het budget voor de digitale openbare bibliotheek aan te laten sluiten bij de verwachte groei van het aantal online gebruikers.

Een bibliotheek voor iedereen

Ons doel is dat elke Nederlander in de nabije omgeving toegang heeft tot een robuuste, volwaardige bibliotheekvoorziening, fysiek of digitaal. Bibliotheken die, als meest bezochte publieke voorziening in Nederland, bovendien publiek aanspreken van elke leeftijd, elk opleidingsniveau en elke achtergrond. Met uw steun kunnen wij dit verwezenlijken en werken aan het realiseren van een geletterde samenleving, waarin burgers ook digitaal volwaardig participeren en waarbij iedere Nederlander de mogelijkheid heeft zich een leven lang te ontwikkelen.

Om u een goed beeld te geven van de moderne maatschappelijke-educatieve bibliotheek nodig ik u graag uit voor een werkbezoek bij een bibliotheek bij u in de buurt. En voor aanvullende vragen sta ik u uiteraard graag te woord!

Met vriendelijke groet,

Klaas Gravesteijn
Directeur
Vereniging van Openbare Bibliotheken
030-3070300 | 06-29551910